

נקודה למחשבה

פרשת נשא

הם מרגישים תמיד את הקרבה וההשתוקקות, הם תמיד שייכים, תמיד בפנים עם כלי הקודש.

יש את האנשים הפשוטים, אלה שאינם מרגישים חיבור כלל להליכות ולהלכות התורה. הם עושים דברים מתוך רצון לשמור על המסורת, למלא את תפקידם הטכני בשרשרת הדורות. הם לא חושבים שהם יותר מ'סבלים', אנשים שתפקידם הוא להיות עוד מספר. עוד אדם במערכת.

יש את אלו שבאמצע, אלה שקרועים בתוך עצמם בין הפנים לחוץ, אלה שמרגישים לפעמים את החיבור הפנימי, את השייכות והקשר העמוק עם מצוות השי"ת, אך לפעמים הם לא. לפעמים החוץ נראה נוצץ ומשכנע וקיום המצוות מרגיש הרבה יותר כמו משא מאשר כמו עבודה.

שלושת הסוגים כאחד הם נושאי המשכן. כולם יחד אחראים להשראת השכינה בעם, כולם חשובים לבנית המשכן.

כמובן, השאיפות והרצונות צריכים להיות מכוונים תמיד להיות מאלה המרגישים חיבור אישי, להימנות על עובדי ה' שחשים תמיד את היותם עובדים ומתעלים.

אך גם לאלה שעדיין לא הגיעו לשם יש חלק משמעותי בהנחלת התורה והמצוות. גם אלה שעדיין לא מרגישים את החיבור האישי אך יודעים שקיום ושמיירה של כל מצוות ה' הוא קריטי עבורנו, מקיימים את המצוות מתוך ידיעה שזה מה שמחזיק את העולם גם אם הם לא מרגישים זאת, הם חלק מנושאי המשכן.

וודאי שהקבוצה של ה'שייכים-ולא-שייכים', שייכים אל המשכן מאוד. אלה שתחושותיהם מתחלקים כל הזמן בין הרגשת הקשר והחיבור לעבודת ה' לבין המשיכה הפנימית לכל מה שיש לעולם הגדול להציע, שותפים גם הם בהשראת השכינה בעם, גם הם חלק בלתי-נפרד מביסוס משכן ה' בקרב בניו.

בדרך כלל התורה מקדימה את הבן הבכור. הבכור זוכה לכבוד, להימנות ראשון, לקבל פי שניים ועוד. כאן, במשא המשכן, את התפקיד החשוב קיבלו בני קהת. נשיאת ארון העדות נתנה לבן האמצעי, לא לבני גרשון, הבכור.

מדוע?
הכלי-יקר בפירושו מלמד אותנו רעיון נפלא. לא רק שהעובדה שגרשון היה בכור לא היתה סיבה לתת לו לשאת את הארון. זו היתה הסיבה שלא לתת לו כבוד זה.

'שלא יהיה תפארתו לומר אני ראוי לכתר תורה יתר מזולתי אלא הכל שוין בה'.

בני המשפחה שנושאת את ארון העדות, אלו המסמלים את הקבוצה של המחוברים והדבוקים בה' ובתורתו, מלמדים אותנו לימוד חשוב עד מאוד: היכולת להיות קרוב לה' ולשאת את כתר התורה אינה קשורה לשום דבר מלבד עבודה עצמית. זה לא משנה מי אתה, מה המעמד שלך או מה אתה עושה בחיים. אם אתה רוצה לאחוז בכתרה של תורה, אם אתה רוצה להצטרף ללגיטו של מלך, אתה מסוגל ואתה מוזמן!

השנה, פרשה זו מקדימה את חג השבועות. כאשר נעמוד ביום מתן-תורה נזכור שלכל אחד מאתנו יש חלק בתורה. כל אחד מאתנו יכול להימנות על השבט המובחר של לומדי התורה ועל ההולכים בדרכיה. הלוואי שנזכה!

פרשת השבוע פותחת בנקודה בה הסתיימה פרשת במדבר. המשך פירוט עבודתם של בני שבט לוי.

בשבוע שעבר למדנו על תפקידם של בני קהת, נושאי ארון העדות וכלי המשכן והשבוע אנו לומדים על עבודתם של בני גרשון, נושאי המכסים והיריעות, ועל תפקידם של בני מררי, נושאי העצים והאדנים.

בספר 'נתיבות-שלום' מפנה האדמו"ר מסלונים זצ"ל את תשומת ליבנו לכותרות השונות אותן נותנת התורה בבואה לתאר את תפקידם השונה של כל חלק משבט הלוויים:

הכותרת לבני קהת היא זו: **זאת עבדת בני קהת באהל מועד קדש הקדשים (במדבר ד', ד).** זו עבודה.

אצל בני גרשון הניסוח משתנה מעט: **זאת עבדת משפחת הגרשני לעבד ולמשא (שם, כד).** זו כבר אינה עבודה גרידא. יש כאן שילוב של עבודה ומשא.

ואצל האחרונים ברשימה, משפחת מררי, הכותרת כבר שונה לחלוטין: **וזאת משמרת משאם לכל עבדתם באהל מועד קרשי המשכן ובריחיו ועמודיו ואדניו (שם, לא).** בשלב זה התורה אינה מתייחסת לתפקידם כעבודה. כעת הם רק אחראים על הנשיאה. 'משמרת משאם'.

מהו ההבדל בין התפקידים?

בנשיאת המשכן, הבית שסימל את שכינתו של האל-בתוך עמו שולבו מסרים שונים לעם ישראל. החלוקה לשלושה תפקידים מלמדת על דרכים שונות להתמודדות עם עול התורה והמצוות.

הראשונים ברשימה, בני קהת הרגישו את החיבור עם כל מה שהמשכן ייצג וסימל. הם נשאו את ארון העדות, את תורת ה'. הם נשאו את כלי הקודש, את כל מה שמחבר את העם עם אלוקיו. וזו הייתה 'עבודת ה' בצורה הטובה ביותר. עבודה תמידית, התעלות יומיומית, חיבור עמוק עם כל הקדוש והיקר.

בני גרשון היו אחרים על הכיסויים. הכיסויים פונים מצידם הפנימי אל עבודת ה', אל עבודת הכהנים, אל המקום בו עובדי ה' באים ועושים את רצון קונם. אך מצידם החיצוני הם פונים אל החוץ, אל החלק הרחוק מה' ומתורתו. יחסם של הגרשונים אל תפקידם היה אמביוולנטי. מחד, הם שייכים אל ה'עובדים'. אל עובדי ה' הנמצאים בפנים. מאידך הם גם שייכים אל החוץ, בסך הכל סבלים, אנשים טכניים במערכת המשכן. לעבוד – ולמשא.

האחרונים ברשימה היו בני מררי. הם באמת רחוקים בהרבה מהעבודה הרוחנית. הם אחראים בעיקר לוודא שהמבנה מתפקד ומגיע בשלמותו, כמו סבלים רגילים. הם לא קשורים להתרוממות הפנימית ולרגשות הנעלים המתעוררים בקרב אחיהם, בני קהת, כאשר הם מרימים בחרדת קודש את כלי המשכן הקדושים. הם גם לא מרגישים את הרגשות המעורבים של בני גרשון, התחושות שעולות בהם כאשר הם מתעסקים עם שלל היריעות והכיסויים שמסמלים את ההפרדה בין הקודש לחול. הם בסך-הכל פועלים. אנשים שנועדו לשאת ולסחוב את כל האביזרים הטכניים, הקרשים והאדנים שרק מייצבים את המקום. משמרת משאם.

יחלוקה זו פונה התורה לכל יהודי באשר הוא. שומרי התורה והמצוות מתחלקים אף הם לשלושת הסוגים הללו.

יש צדיקים, קדושים וטהורים שעסוקים כל היום בעבודת ה'.

יש צדיקים, קדושים וטהורים שעסוקים כל היום בעבודת ה'.

יש צדיקים, קדושים וטהורים שעסוקים כל היום בעבודת ה'.

יש צדיקים, קדושים וטהורים שעסוקים כל היום בעבודת ה'.